

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 21 grudnia 1999 r.

**w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych
w zakładach opieki zdrowotnej.**

(Dz. U. z dnia 31 grudnia 1999 r.)

Na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115 oraz z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w zakładzie opieki zdrowotnej, zwanym dalej "zakładem", w celu zapewnienia właściwego poziomu udzielanych świadczeń zdrowotnych stosownie do stanu zdrowia pacjentów i potrzeb pielęgnacyjnych.

§ 2. 1. Minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych w zakładzie ustala kierownik zakładu po zasięgnięciu opinii:

1) kierowników jednostek organizacyjnych i komórek organizacyjnych określonych w statucie zakładu,

2) przedstawicieli organów samorządu pielęgniarek i położnych oraz związków zawodowych działających na terenie zakładu.

2. Projekt minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych, o których mowa w ust. 1, opracowuje zgodnie z przepisami rozporządzenia, uwzględniając zarejestrowane w sposób określony przez kierownika zakładu świadczenia zdrowotne, naczelną pielęgniarkę, przełożoną pielęgniarek i położnych zakładu.

§ 3. 1. Przy ustalaniu minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w szpitalu i innym zakładzie przeznaczonym dla osób, których stan zdrowia wymaga udzielania całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych w odpowiednim stałym pomieszczeniu, należy uwzględnić:

1) liczbę i rodzaj skatalogowanych świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez pielęgniarki i położne w danej komórce organizacyjnej bezpośrednio na rzecz pacjentów, zwanych dalej "świadczeniami bezpośrednimi",

2) liczbę i strukturę czynności innych niż świadczenia bezpośrednie, wykonywanych przez pielęgniarki i położne w danej komórce organizacyjnej, zwanych dalej "świadczeniami pośrednimi",

3) średnie czasy wykonywania poszczególnych jednostkowych świadczeń bezpośrednich i pośrednich w danej komórce organizacyjnej,

4) efektywny czas pracy pielęgniarek i położnych w danej komórce organizacyjnej.

2. Minimalne normy zatrudnienia, opracowane na podstawie kryteriów, o których mowa w ust. 1, ulegają zwiększeniu lub zmniejszeniu w zależności od specyfiki organizacyjnej zakładu, którą określa:

- 1) liczba łóżek i wskaźnik średniego wykorzystania łóżek w ciągu 12 miesięcy poprzedzających ustalenie norm,
- 2) profil komórki organizacyjnej i średni czas leczenia oraz specyficzna dla danej komórki organizacyjnej intensywność pracy,
- 3) wyposażenie zakładu w sprzęt i aparaturę medyczną, techniczną, środki transportu, łączności itp.,
- 4) wielkość i warunki lokalowe komórki organizacyjnej i zakładu oraz współpraca z pracownikami diagnostycznymi,
- 5) dodatkowe obowiązki związane z prowadzeniem szkoleń,
- 6) stan zatrudnienia i organizacji pracy w innych komórkach organizacyjnych zakładu nie udzielających świadczeń zdrowotnych.

§ 4. Minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych w zakładzie innym niż określony w § 3 ustala się z uwzględnieniem odpowiednio:

- 1) wielkości i rozległości terytorialnej oraz struktury demograficznej i narażeń środowiskowych charakterystycznych dla rejonu,
- 2) zakresu i rodzaju skatalogowanych świadczeń zdrowotnych udzielanych przez zakład z uwzględnieniem świadczeń udzielanych w miejscu zamieszkania, nauki lub pobytu pacjenta,
- 3) zachorowalności i chorobowości wyraźnie odbiegającej od średniej krajowej,
- 4) zakresu i rozmiaru programów i świadczeń profilaktycznych udzielanych przez zakład,
- 5) wyposażenia zakładu w sprzęt i aparaturę medyczną, techniczną, środki lokomocji, łączności itp.,
- 6) efektywnego czasu pracy w zakładzie,
- 7) wykonywanych dodatkowych obowiązków związanych z prowadzeniem szkoleń,
- 8) stanu zatrudnienia i organizacji pracy w innych komórkach organizacyjnych zakładu nie udzielających świadczeń zdrowotnych.

§ 5. 1. Minimalną normę zatrudnienia w komórce organizacyjnej zakładu, o którym mowa w § 3, oblicza się na podstawie liczby etatów (E).

2. Liczbę etatów (E) w komórce organizacyjnej oblicza się na podstawie danych, o których mowa w § 3 ust. 1, według wzoru:

$$E = \frac{\sum_{m=1}^I T^m}{(1-p) \times \sum_{m=1}^I (1-x_{am}) \times L_{gm}}$$

(E) jest ilorazem łącznego czasu świadczeń bezpośrednich i pośrednich w okresie I-miesiący oraz liczby etatowych godzin za ten okres, skorygowanym wskaźnikami absencji oraz wskaźnikiem przerw regulaminowych, gdzie

$$T^m = \sum T_i^m$$

$$i=1$$

jest sumą łącznego czasu świadczeń bezpośrednich i pośrednich dla m-tego miesiąca, gdzie "m" oznacza numer kolejnego miesiąca prowadzonej rejestracji, gdzie

$$T_i^m = X_i^m \times (1 + W)$$

jest łącznym czasem świadczeń bezpośrednich i pośrednich w i-tym dniu m-tego miesiąca, wyliczonym na podstawie czasu świadczeń bezpośrednich i wskaźnika czasu świadczeń bezpośrednich i pośrednich, gdzie

W - jest wskaźnikiem czasu świadczeń pośrednich Y do czasu świadczeń bezpośrednich X obliczonym na podstawie dwóch miesięcy rejestracji (pierwszego i ostatniego) według wzoru:

$$W = \frac{Y}{X}$$

natomiast

X jest czasem wykonywania świadczeń bezpośrednich odpowiednio dla:

X_i^m - i-tego dnia m-tego miesiąca rejestracji,

X^m - m-tego miesiąca,

a

T jest czasem łącznym wykonywania świadczeń pielęgnarskich odpowiednio dla:

T_i^m - i-tego dnia m-tego miesiąca rejestracji,

T^m - m-tego miesiąca,

m - numer miesiąca

k_m - liczba dni w m-tym miesiącu

p - procent czasu pracy poświęcony na regulaminowe przerwy,

L_{gm} - liczba etatowych godzin dla m-tego miesiąca

x_{am} - wskaźnik absencji globalny (uwzględniający absencję chorobową, szkolenia itp.) dla m-tego miesiąca

l - liczba miesięcy rejestracji.

3. Liczba etatów, o których mowa w ust. 2, może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w zależności od specyfiki organizacji zakładu określonej kryteriami, o których mowa w § 3 ust. 2.

§ 6. Ustalone minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych w zakładzie podlegają stałej kontroli kierownika zakładu, z uwzględnieniem zasad określonych w § 3-5, co do ich zgodności z obowiązkiem zapewnienia właściwego poziomu udzielanych przez zakład świadczeń zdrowotnych.

§ 7. 1. Minimalne normy zatrudnienia kierownik zakładu powinien ustalić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do zakładów utworzonych po dniu wejścia w życie rozporządzenia, nie może przekraczać 12 miesięcy, licząc od dnia wpisania zakładu do rejestru, o którym mowa w art. 12 ust. 3 albo ust. 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr

121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115 oraz z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.